

at gøre sin Ret gældende. Vi ser ogsaa, hvorledes de forskellige Byggeforeninger, som startes rundt omkring i Landet, for nogles Vedkommende udviser Overskud, for andres lever paa et evindeligt Underskud. Det er vist ogsaa paa Grund af de forskellige Principper, efter hvilke der bygges.

Der er rettet forskellige Henvendelser til Finansministeren. Vi fra vor Side har med stor Glæde set den Maade, paa hvilken Finansministeren har været beredvillig til at hjælpe Byggeforeningerne, men der har stadig fra Indenrigsministeriets Side været en Række Foranstaltninger, som mere og mere knægtede alt, hvad der kunde være Tale om af privat Byggeri til Modvirkning af Bolignøden. Jeg mener, at vi ikke skal komme ind paa yderligere Tvang, men nøjes med de Love, vi har paa det Felt.

Finansministeren (Brandes): Det ærede 12te Medlem for Hovedstaden (J. Chr. Jensen) sagde om den Lov, der som Lovforslag er til Behandling her, at han mente, den trængte til at moderniseres, og henviste til den Række tidligere Love, vi har haft om det samme Emne. Det er rigtigt, at Love om dette Emne gaar helt tilbage til 80'erne, men de var ganske sikkert af en meget forskellig Art den Gang, og det ærede Medlem vil ikke kunne nægte, at der har fundet en ganske kraftig Modernisering Sted i den Tid, der er hengaaet. I øvrigt blev de første Love slet ikke benyttet. Der indtraf det mærkelige Tilfælde, at da Rigsdagen vedtog, at der kunde ydes Laan, var der ingen, som ønskede Laan. Saa kom man ind paa andre Former, og derved blev der ogsaa stærkere Ønsker om at benytte Loven. Men den store Modernisering, som har fundet Sted, og som — det vil jeg gerne paapege — ogsaa findes i dette Lovforslag, er, at nu kan der ydes Laan paa 2den Prioritet. Dette gjorde vi ikke i lange Tider, vi ydede kun Laan paa 1ste Prioritet, men naar der nu ydes Laan paa 2den Prioritet, kan der bygges og bliver der bygget ganske anderledes end tidligere.

Denne Forhandling — som faar en akademisk Karakter derigennem, at alle er enige om selve Lovforslaget, det er nu 3die Behandling, og Lovforslaget vil gaa videre i den Form, det fik ved 2den Behandling, det kan jeg ikke tvivle om — drejer sig dernæst om Muligheden for at undgaa, at saadanne Laan, som der her er Tale om, ydes til usunde Foreninger, til Spekula-

tionsbyggeri, og baade det ærede 12te Medlem for Hovedstaden (J. Chr. Jensen) og nu det ærede Medlem fra Mariager (H. P. Hansen), der interesserer sig varmt for disse Sager — det ved jeg — og ogsaa forstaar sig paa dem, advarer atter Finansministeriet imod der at komme ind paa en forkert Praksis. Jeg maa indrømme, at jeg personlig naturligvis ikke har meget Kendskab til disse Ting; men hvorledes skal jeg komme videre end dels ved at rette mig efter Lovforslagets Bestemmelser og dels ved Hjælp af den Erfaring, som Finansministeriet har? Lovforslagets Bestemmelser gaar ud paa, at man, før Laanet ydes, skal have Kommunens Anbefaling. Og der maa man dog mene, at der paa selve Stedet er Mulighed for at foretage en Undersøgelse af, hvorvidt de Mænd, der nu sætter et saadant Foretagende op, yder den tilstrækkelige moralske og økonomiske Garanti. Derefter gaar Andragendet til Finansministeriet, og vel sagde det ærede 12te Medlem for Hovedstaden, at der var nok et Tilsyn, men det var kun et teknisk Tilsyn, som Finansministeriet øvede, men dette er nu ikke ganske rigtigt, thi den Mand, som øver dette Tilsyn, og som jeg anser for særdeles dygtig, øver ogsaa en Art finansielt Tilsyn med Foretagendets hele Karakter. Og yderligere maa jeg dog sige, at Finansministeriets Embedsmænd, der i 20—30 Aar har beskæftiget sig med denne Sag, ikke kan anses for at være ganske uden Kendskab til disse Forhold. Naar der altsaa advares imod, at der ydes Laan, Statshjælp, til usundt Byggeri, til Spekulationsforetagender, maa jeg have Lov til at sige, at der for Ministeriet ikke foreligger Eksempler paa, at disse Laan tidligere har afstedkommet saadant. Det er meget muligt, at der, som det ærede Medlem fra Mariager sagde, er en Mand, der har faaet et Tilbud paa 20 000 Kr. for et Hus, som kun staar ham i 14 000 Kr., men da han ikke har solgt det, kan man ikke sige, at der foreligger nogen meget omfattende Spekulationsforretning ved denne Lejlighed, og da han ikke har solgt det af den gode Grund, at han ikke vidste, hvorledes han billigere skulde faa en Bolig til sig selv, er der i alt Fald foreløbig ingen Ulykke sket. Det er muligt, at det ærede Medlem har Ret i, at naar man nu yder saadanne Laan, kan der i Fremtiden drives Spekulation; jeg kan ikke modsige dette. Dog gaar det ærede Medlem ud fra den Forudsætning, at saadanne Bygninger, som nu opføres, ogsaa i Fremtiden stadig vil